

Tines exemptes de can Vinyes

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Can Vinyes. Vallhonesta. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al turó de can Vinyes sobre el torrent de les Pasteres, camí de la pedrera del Roure al Clot.

Coordenades:

Latitud: 41.66317
Longitud: 1.90304
UTM Est (X): 408674
UTM Nord (Y): 4612961

Classificació

Número de fitxa 08262-108
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Desarrollos Generales S.A. C/ Nou de Sant Pere, 19. 08222 TERRASSA

Fitxes associades:

[Can Vinyes](#)

Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dt., 27/07/2004 - 02:00

Descripció

L'element més destacable de la masia can Vinyes és la presència de tines. Són tines exemptes, és a dir, que no es troben enganxades a la casa, però que es troben elevades respecte al nivell del camí per facilitar l'extracció del vi. Hi ha dos grups amb dos tines cada un. El primer grup està format per una tina amb estructura exterior de planta circular i una altra de planta quadrada de pedra; l'interior de les tines està impermeabilitzat amb rajoles de ceràmica envernissada vermella i són circulars; a les dues els manca la teulada que s'ha enfonsat, cosa que està malmetent l'estructura general. Les altres dues es troben més a prop de la casa, cada cobert que les alberga és quadrat i les tines són circulars folrades amb rajoles vermelles al seu interior. La coberta d'aquestes dues tines és de pedra seca formant cúpula esfèrica tancada amb una gran llosa i que per la part externa és coberta amb terra per consolidar l'estructura general. Les quatre tines es troben a la banda nord de la casa i al costat del camí d'accés a aquesta. A l'entorn hi ha un important nombre de barraques de vinya.

Història

El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: la Serra, Serracanta, cal Forn, can Vinyes, Sant Jaume, cal Marcet. Els petits masos de Vallhonestà eren parcels dels grans masos que tenien grans extensions de terra. Tant el nombre de barraques de vinya com la quantitat de tines presents a la casa ens mostren la importància del cultiu i transformació de la vinya en aquesta zona. Aquestes tines serien construïdes cap al segle XVIII-XIX, en el moment de màxim apogeu de la casa i del cultiu de la vinya a Vallhonestà. A l'Amillament de 1865 (AMSVC) el mas tenia 6 parcels i era de Miquel Boada. La tina era un element imprescindible per l'elaboració del vi. A la tina es tirava el most que sortia un cop xafat el raïm amb les premses; aquí fermentava fins a convertir-se en vi. Generalment les tines es feien en llocs amb desnivell per tal de que a sota es pogués obrir un forat, la boixa, pel qual es retirava el vi que després es guardava en botes; o bé es construïa una estructura elevada que permetés obtenir alçada. La diferència d'alçada permetia abocar el most per dalt amb comoditat i recollir el vi per baix. Les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana (RIU, 1989), mentre que les folrades amb cairons envernissats es feien a partir del segle XVII, ja que d'aquesta manera s'impermeabilitzava (BALLBÉ, 1993). El conreu de la vinya va ser freqüent a la zona des de l'edat mitjana, amb un apogeu al segle XVII, moment en que es construïen noves tines, i quasi desapareixent amb la fil·loxera a finals del segle XIX, tot i que es van plantar nous ceps americans que van mantenir el conreu de la vinya fins l'apogeu de la industrialització. L'apogeu de la vinya al segle XVIII obliga a construir més tines a l'exterior de les cases. Probablement les tines exteriors eren utilitzades per parcels, mentre que les interiors de les cases eren dels amos.

Bibliografia

SUADES, J; i altres. (1986). "Sant Vicenç de Castellet" dins Ferrer i Alòs, Llorenç (coordinador). Història del Bages, col·lecció Història de les Comarques de Catalunya. Manresa, Parc Edicions, 1986. DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995). L'arqueologia al Bages. Centre d'Estudis del Bages.

